

Smittspårning av bekräftat fall av covid-19

Innehåll

Syfte.....	2
Riktlinjens omfattning	2
Falldefinition bekräftat fall av covid-19 – vilka fall ska anmälas till smittskyddsläkaren?.....	2
Misstänkt fall – ej aktuellt för anmälan, se föreskrift HSLF-FS 2020:45.....	2
Formellt ansvar gällande smittspårning.....	3
Behandlande läkares ansvar	3
Smittskyddsläkarens ansvar	3
Verksamhetschefens ansvar i verksamhet som hanterar smittspårningspliktiga sjukdomar.....	3
Smittspårning av covid-19 innebär alltid att.....	3
Prioriterade miljöer för smittspårning.....	4
Smittspårningsenhetens prioritering.....	4
Övriga verksamheter som utför smittspårning	5
Prioriterade miljöer för smittspårning	5
1. Smittspårning inom hälso- och sjukvård samt omsorg (äldreomsorg och funktionshinderomsorg men inte barnomsorg).....	5
2. Riskländer för import av SARS-CoV-2	5
3. Smittspårning av hushållskontakter	5
Förhållningsregler till hushållskontakter.....	6
Provtagning av hushållskontakter	6
Vem undantas från förhållningsreglerna?	7
4. Smittspårning av nära kontakter på arbetsplatser och sammankomster	7
Smittspårning bland barn och elever i förskola, skola och i fritidsmiljö.....	8
Rekommendationer vid smittspårning av covid-19	10
Bedömning av nära kontakt	10
Tidsperiod för smittspårning	10
Internationell smittspårning	10
Om indexfallet hjälper till med kontakterna.....	11
Smittfrihet	11
Instruktioner i samband med smittspårning.....	11
Förhållningsregler för misstänkta och konstaterade fall.....	12
Instruktion till personer som exponerats och har symtom.....	12
Instruktioner till personer som exponerats men inte har symtom.....	12
Tidigare bekräftade fall, serologi, vaccination och smittspårning	12
Diagnoskoder	13

Smittskyddsläkaren

Webbplats
Ltkalmar.se/smittskydd

E-post
smittskydd@regionkalmar.se

Postadress
Smittskydd och Vårdhygien
Länssjukhuset
391 85 Kalmar

Besöksadress
Hus 17, plan 2
Länssjukhuset
Kalmar

Telefon
0480-448 252

Fax
0480-845 31

Referens.....	13
Ändringshistorik.....	14

Syfte

Covid-19 är klassificerad som en allmänfarlig sjukdom och är därmed smittspårningspliktig. Smittspårning är i kombination med omfattande testning och skyddsföreskrifter ett av de mest effektiva verktygen för att ytterligare begränsa spridningen av covid-19. Syftet med smittspårning är att ta reda på var/hur personen kan ha fått sin smitta och vem/vilka som kan ha blivit smittade för att bryta smittkedjor och minska smittspridning.

Denna riktlinje beskriver det juridiska ansvaret vid smittspårning och klargör ansvarsfördelningen vid smittspårning kring ett bekräftat fall av covid-19. Riktlinjen innehåller dessutom rekommendationer vid smittspårning av covid-19.

Utöver de rekommendationer som specificeras i denna riktlinje gäller för individen alltid Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2020:12) om allas ansvar att förhindra smitta av covid-19.

Riktlinjens omfattning

Riktlinjen gäller för samtliga verksamheter inom hälso- och sjukvården i Region Kalmar län och inom kommunal vård och omsorg i Kalmar län som handlägger provsvar för covid-19.

Behandlande läkare ska alltid inleda smittspårningen och det ska framgå av anmälan till smittskyddsläkaren och i journalen att smittspårningen är påbörjad. **I prioriteringsordningen nedan framgår i vilka fall smittspårningsenheten tar över smittspårningen.**

Falldefinition bekräftat fall av covid-19 – vilka fall ska anmälas till smittskyddsläkaren?

Ett bekräftat fall av covid-19 är en patient med minst ett av följande kriterier:

- positivt PCR-test (påvisande av nukleinsyra från SARS-CoV-2)
- SARS-CoV-2 har isolerats från patienten
- positivt antigen test i kombination med klinisk bild förenlig med covid-19
- positivt antigen test hos hushållskontakt till bekräftat fall (oavsett symtom)

Observera att resultat från självtest d.v.s. där provtagning och tolkning av testresultat görs av personen själv inte ska anmälas.

Misstänkt fall – ej aktuellt för anmälan, se föreskrift HSLF-FS 2020:45

- **Hushållskontakter, med eller utan symtom**, till ett konstaterat covid-19-fall ska anses vara ett misstänkt fall av covid-19 och **ska delges förhållningsregler**. Observera att hushållskontakter **blir bekräftade fall vid positivt antigen- eller PCR-test, oavsett förekomst av symtom**.

Smittskyddsläkaren	Webbplats Ltkalmar.se/smittskydd	E-post smittskydd@regionkalmar.se	
Postadress Smittskydd och Vårdhygien Länssjukhuset 391 85 Kalmar	Besöksadress Hus 17, plan 2 Länssjukhuset Kalmar	Telefon 0480-448 252	Fax 0480-845 31

- Nära kontakter utan symtom som fått ett positivt testresultat med antigenest och personer som vid screening, inom hälso- och sjukvårdens regi, fått ett positivt testresultat med antigenest är ett misstänkt fall av covid-19 och ska delges förhållningsregler. Observera att nära kontakter utan symtom blir bekräftade fall först vid förekomst av positivt PCR-test.

Formellt ansvar gällande smittspårning

Behandlande läkares ansvar

Vid misstänkt eller konstaterat fall av allmänfarlig sjukdom är behandlande läkare skyldig att utföra en smittspårning enligt smittskyddslagen (3 kap. 4 § SmL 2004:168). Med **behandlande läkare** avses den som ordinerat ett prov för en anmälningspliktig sjukdom (i praktiken den person som står som provsvarsmottagare på provtagningsremissen). Se även [Riktlinje för behandlande läkares skyldigheter vid bekräftat fall av covid-19](#).

Annan yrkesgrupp med särskild kompetens kan utföra smittspårning på uppdrag av läkare (3 kap. 4 § SmL 2004:168). Även om smittspårningen har överlåtits har behandlande läkare fortfarande ansvar för patienten i alla andra delar som omfattas av smittskyddslagen (t.ex. att ge förhållningsregler och att följa upp dessa samt att anmäla till smittskyddsläkaren) (2 kap. 5 § och 4 kap. SmL 2004:168).

Smittskyddsläkarens ansvar

Smittskyddsläkaren kan överta eller överlämna smittspårningsärenden som anmälts till smittskyddsläkaren enligt 3 kap. 5 § SmL 2004:168 eller i de fall då smittskyddsläkaren anser att smittspårningen i ett enskilt fall inte utförts på ett tillfredställande sätt.

Verksamhetschefens ansvar i verksamhet som hanterar smittspårningspliktiga sjukdomar

Verksamhetschefen ansvarar för att det finns förutsättningar, till exempel i form av lokala rutiner och personal med tillräcklig kompetens, för att möjliggöra smittspårning enligt gällande regler.

Smittskyddsläkaren ansvarar ytterst för att se till att personalen som smittspårar har tillräcklig kompetens, vilket förutsätter att verksamhetschefen informerar smittskyddsläkaren om vilket utbildningsbehov som finns.

Smittspårning av covid-19 innebär alltid att

1. **identifiera vilka som kan ha utsatts för smitta** av indexfallet, från det att den personen blev smittsam (dessa personer räknas som nära kontakter)
2. **informera nära kontakter** om eventuella förhållningsregler och skyddsplikt; vikten av fysisk distansering, att undvika nära kontakter under inkubationstiden, och att vara uppmärksamma på tidiga symtom på covid-19)

Smittskyddsläkaren	Webbplats Ltkalmar.se/smittskydd	E-post smittskydd@regionkalmar.se	
Postadress Smittskydd och Vårdhygien Länssjukhuset 391 85 Kalmar	Besöksadress Hus 17, plan 2 Länssjukhuset Kalmar	Telefon 0480-448 252	Fax 0480-845 31

- informera nära kontakter med **symtom** om att de ska stanna hemma och isolera sig samt kontakta hälso- och sjukvård för **provtagning**

I vissa fall kan det vara aktuellt att provta även asymtomatiska kontakter. Den som fått ett negativt provsvar tidigt under inkubationstiden kan ändå insjukna i covid-19, så punkt 1–3 ovan gäller alltid.

Varje person med konstaterad covid-19 blir indexfall i en ny smittspårning och har skydds- och informationsplikt. Indexfallet kan efter överenskommelse med den som ansvarar för smittspårningen själv ansvara för att informera andra som denne kan ha exponerat. I de fallen krävs rutiner som gör att det går att följa upp att så har skett. Eftersom SARS-CoV-2 är globalt spritt kan det även bli aktuellt att smittspåra internationellt.

Smittspårning av covid-19 ska ske utan dröjsmål för att göra det möjligt att effektivt bryta smittkedjor.

Prioriterade miljöer för smittspårning

Smittspårningens omfattning och innebörd kan variera beroende på omständigheterna i det enskilda fallet och den fas i pandemin som landet eller regionen befinner sig i. I en situation med otillräckliga smittspårningsresurser rekommenderar Folkhälsomyndigheten att prioritering görs enligt följande

- Hälso- och sjukvård samt omsorg** (omsorg i detta sammanhang innefattar äldreomsorg och funktionshinderomsorg, men inte barnomsorg)
- Riskländer för import av SARS-CoV-2** (nya mer allvarliga varianter eller andra nya förändringar i epidemiologin)
- Hushållet**
- Andra riskmiljöer för allmänheten**

Smittspårningsresurserna ska fokuseras på kontakter i miljöer där det finns en hög risk för smitta samt i miljöer där smittspridning skulle få stora konsekvenser. Det finns alltid möjlighet att efter individuell bedömning besluta om andra skyddsåtgärder. Detta kan till exempel röra vem som ges förhållningsregler utöver hushållskontakter.

Smittspårningsenhetens prioritering

Smittspårningsenheten utgår från prioriteringsordningen ovan, dvs fokuserar på kategori 1 och 2 samt kategori 3 i de fall då läkare på smittspårningsenheten är behandlande läkare (dvs vid positiva svar i egen provhantering). Kategori 4, misstänkta utbrott i andra riskmiljöer för allmänheten, handläggs av smittskyddet och/eller smittspårningsenheten i mån av resurser. Utbrott på skolor och förskolor handläggs i första hand av smittskyddet.

Övriga verksamheter som utför smittspårning

Smittspårning sker enligt beskrivningen under rubriken Arbetsflöde och prioriteringsordning i [Riktlinje för behandlande läkares skyldighet vid bekräftat fall av covid-19](#). Smittspårning inom vård och omsorg ska alltid överlämnas till smittspårningsenheten. Observera att ett indexfall kan generera flera smittspårningar och att det enbart är spårningen inom vård och omsorg som överlämnas. Behandlande läkare har det fortsatta smittspårningsansvaret för övriga spårningar inklusive hushållskontaktarna. Rådgör med smittskyddsläkare vid misstänkta utbrott i andra riskmiljöer för allmänheten, till exempel på en större arbetsplats.

Om behandlande läkare inte tillhör smittspårningsenheten utan t.ex. befinner sig på hälsocentral eller inom slutenvården och ska överlämna en smittspårning till smittspårningsenheten görs detta genom att det anges i smittskyddsanmälan. För instruktion se [Riktlinje för behandlande läkares skyldigheter vid bekräftat fall av covid-19](#).

Prioriterade miljöer för smittspårning

1. Smittspårning inom hälso- och sjukvård samt omsorg (äldreomsorg och funktionshinderomsorg men inte barnomsorg)

Utökad smittspårning inom hälso- och sjukvård och omsorg ska alltid göras. Detta inkluderar även smitta mellan personal. I dessa miljöer bör alla nära kontakter till ett covid-19 fall smittspåras. Se vårdhygiens dokument. **Smittspårning inom vård och omsorg ska alltid organiseras av smittspårningsenheten.**

2. Riskländer för import av SARS-CoV-2

Världsläget när det gäller spridning av nya varianter av SARS-CoV-2 är föränderligt och allt resande utanför Sverige innebär en risk för att få in smitta med nya varianter. För aktuell information läs mer på Folkhälsomyndighetens sida [Rekommendationer till dig som reser in i Sverige från utlandet](#).

3. Smittspårning av hushållskontakter

En person med eller utan symtom som är hushållskontakt till ett konstaterat covid-19-fall ska anses vara ett **misstänkt fall** av covid-19. Hushållskontakt anses vara **en person som indexfallet har delat boende med någon gång under smittsam fas**. Smittsam fas räknas från 48 timmar före indexfallets symtomdebut till i normalfallet >2 dygns feberfrihet och allmän förbättring samt minst 7 dagar sedan symtomdebut (enligt [Vägledning om kriterier för bedömning av smittfrihet vid covid-19](#)). Om indexfallet inte haft eller har några symtom räknas smittsam fas från indexfallets provtagningsdatum för positivt PCR-test eller antigenest.

Indexfallet har en **skyldighet att identifiera och uppge sina hushållskontakter**. Vilka de är ska dokumenteras liksom de förhållningsregler behandlande läkare beslutat om och eventuella intyg som utfärdats för att söka smittbärarpenning.

Smittskyddsläkaren	Webbplats Ltkalmar.se/smittskydd	E-post smittskydd@regionkalmar.se	
Postadress Smittskydd och Vårdhygien Länssjukhuset 391 85 Kalmar	Besöksadress Hus 17, plan 2 Länssjukhuset Kalmar	Telefon 0480-448 252	Fax 0480-845 31

Förhållningsregler till hushållskontakter

Att hushållskontakter misstänks vara smittade med covid-19 innebär att dessa ska få **förhållningsregler** på liknande sätt som konstaterade indexfall av covid-19 och dessutom gäller **skyddsplikten** enligt smittskyddslagen. Dela ut [smittskyddsblad till hushållskontakter](#) , hänvisa till sidan [Till dig som kan ha blivit utsatt för smitta av covid-19 – 1177.se](#) och dokumentera enligt ovan.

Förhållningsreglerna ges i anslutning med indexfallets positiva provsvar och upphör dag 7 efter indexfallets provtagningsdatum förutsatt att hushållskontakten inte får symtom. Därefter rekommenderas hushållskontakten att iaktta ytterligare 7 dagars observans på milda symtom (och stanna hemma och provta sig om symtom uppstår) och minimera sina nära kontakter, dvs samma rekommendationer som för alla nära kontakter.

Det kan behöva göras en individuell bedömning om förhållningsregler ska ges om det gått lång tid mellan provtagning och symtomdebut för indexfallet, tex kan tiden då förhållningsreglerna gäller ändras.

Under tiden då förhållningsreglerna gäller ska hushållskontakten och indexfallet, i möjligaste utsträckning, fysiskt distansera sig från varandra och vara mycket noga med hygienrutiner och uppmärksamma på symtom på covid-19. Om olika personer i hushållet vid olika tillfällen blir positiva för covid-19 sker en individuell bedömning om samma hushållskontakt behöver delges förhållningsregler flera gånger.

Provtagning av hushållskontakter

I Region Kalmar län rekommenderas asymtomatiska hushållskontakter att provta sig 5 dagar efter det datum då index provtog sig. Om dag 5 infaller på en helg bör provtagning ske på närmast efterföljande vardag. Den som är provtagen ska stanna hemma i väntan på provsvar. Om testning sker rekommenderas att förhållningsreglerna upphör vid negativt provsvar dock tidigast 7 dagar efter indexfallets provtagningsdatum. Om hushållskontakten får symtom under eller efter perioden då förhållningsreglerna gäller ska hen testas skyndsamt. Testning på dag 5 rekommenderas även för asymtomatiska barn över 6 år. Varje positivt fall blir ett nytt index i en ny smittspårning.

Provtagning sker via tidbokning på 1177.se eller, om självprovtagning inte går att utföra, via vederbörandes hälsoavdelning. Om provet tas på hälsocentralen är aktuell läkare på provtagande enhet beställare och svarsmottagare. Om hälsocentralen enbart hjälper till att utföra provtagning med självtestpaketet blir läkare på smittspårningsenheten behandlande läkare. Vård- och omsorgspersonal kan också vända sig till sin hälsocentral.

Hushållskontakter blir bekräftade fall vid positivt antigen- eller PCR-test, oavsett förekomst av symtom eller inte.

Smittskyddsläkaren	Webbplats Ltkalmar.se/smittskydd	E-post smittskydd@regionkalmar.se	
Postadress Smittskydd och Vårdhygien Länssjukhuset 391 85 Kalmar	Besöksadress Hus 17, plan 2 Länssjukhuset Kalmar	Telefon 0480-448 252	Fax 0480-845 31

Vem undantas från förhållningsreglerna?

Hushållskontakter som inte har symtom på covid-19 kan i vissa fall undantas från förhållningsreglerna. Det gäller

1. **Personer som delar vissa ytor i boendet** - såsom studentkorridorer - undantas generellt under förutsättning att fysisk distansering har skett. När det gäller arbetsplatser där personalen bor tillsammans måste en individuell bedömning göras om vilka som är misstänkta fall och om förhållningsregler ska ges.
2. **Personer som tidigare haft covid-19 och/eller är fullvaccinerade för minst två veckor sedan** undantas generellt från förhållningsregler (se avsnitt för ”Tidigare bekräftade fall, serologi, vaccination och smittspårning”).

Förhållningsregler enligt smittskyddslagen får endast avse vissa särskilt angivna områden såsom inskränkningar i arbete, skolgång eller deltagande i annan verksamhet (tex fritidsaktiviteter). *Förhållningsreglerna kan alltså inte inkludera en generell skyldighet att stanna hemma.*

4. Smittspårning av nära kontakter på arbetsplatser och sammankomster

Detta gäller främst personal/personer som **vistats nära varandra i en inomhusmiljö, under längre tid och/eller haft ofta återkommande kontakt**. Vid smittspårning undantas generellt personer som indexfallet har träffat på restauranger, stormarknader, i kollektivtrafiken och i köpcentrum, dock förutom det egna sällskapet. Under pandemin ska alla som har möjlighet i görligaste mån arbeta på distans och för arbetsuppgifter som kräver närvaro på arbetsplatsen gäller att lämpliga åtgärder måste vidtas för att minska smittspridning, se HSLF-FS 2020:12. Se även [Arbetsmiljöverkets information om förebyggande åtgärder](#) som arbetsgivare ska vidta för att undvika smitta på arbetsplatser.

Risk för smittspridning ökar i små lokaler med många människor och underdimensionerad ventilation. Exempel på inomhusmiljöer och situationer där hög risk för smittspridning finns är personalrum, möteslokaler, industrier, militäranläggningar, kriminalvårdsanstalter, fester, idrottssammanhang och andra sammankomster.

Beroende på bedömd risk för smitta kan smittskyddsinsatser, efter individuell bedömning, göras på annat sätt än rekommenderat i denna vägledning.

Vid smittspårning av närkontakter i dessa miljöer

- Inkludera alla som har haft nära kontakt med indexfallet och ge **information** till både asymtomatiska och symtomatiska personer.
- **Uppmana alla kontakter med symtom att stanna hemma och testa sig.**
- **Uppmana alla asymtomatiska kontakter att testa sig.** Testning rekommenderas ske **direkt** när den nära kontakten får information om möjlig exponering (exponeringsdagen kallas dag 1) och därefter på **dag 5 efter senaste nära kontakten**

Smittskyddsläkaren	Webbplats Ltkalmar.se/smittskydd	E-post smittskydd@regionkalmar.se	
Postadress Smittskydd och Vårdhygien Länssjukhuset 391 85 Kalmar	Besöksadress Hus 17, plan 2 Länssjukhuset Kalmar	Telefon 0480-448 252	Fax 0480-845 31

med indexfallet. Om mer än 7 dagar gått sedan senaste nära kontakten rekommenderas ingen testning. På samma sätt rekommenderas till exempel endast ett testtillfälle om närlkontakten får information om exponering på dag 4 eller senare.

- **Alla som kan ska arbeta hemifrån** under 14 dagar och bör under denna period undvika att träffa andra utanför hushållet.
- Den asymtomatiska närlkontakt som inte kan arbeta hemifrån kan gå till arbete även i väntan på provsvar. Om smittspårare så beslutar kan ytterligare ett testtillfälle ske mellan dag 1 och dag 5 för att stoppa smitta på en arbetsplats där nära kontakter måste vara på plats i väntan på provsvar. Det är också särskilt viktigt att distans kan hållas till övriga medarbetare på arbetsplatsen. Tänk på att hålla avstånd även i omklädningsrum och vid rast. Samåkning ska undvikas.
- För barn i förskola och skola, se avsnittet nedan om Smittspårning bland barn och elever i förskola, skola och i fritidsmiljö.
- För hälso- och sjukvård och omsorg gäller särskilda rutiner, se vårdhygiens dokument.
- En nära kontakt utan symtom som fått ett positivt testresultat med antigen test är ett misstänkt fall av covid-19 och ska delges förhållningsregler. Observera att nära kontakter utan symtom blir bekräftade fall först vid förekomst av positivt PCR-test.

Vid misstanke om utbrott/klustersmitta bör en samlad utbrotsutredning utföras i samråd med smittskyddet och då eftersöks även smittkällan. Smittspårningsenheten stöttar företag och andra verksamheter vid utbrott och arbetet utgår från vägledningen [När smittan kommer](#).

Munskydd på arbetsplatser vid konstaterad smitta

Enligt smittskyddsläkarens regionala rekommendationer (i dagsläget giltiga till och med den 31 augusti 2021) rekommenderas användning av munskydd för arbetstagare när:

- arbetstagare med konstaterad infektion har vistats i verksamheten i smittsamt skede och
- tillräckligt avstånd mellan arbetstagare inte kan säkerställas

Användning av munskydd rekommenderas till och med sju dagar efter det att det senaste konstaterade fallet har vistats på arbetsplatsen i smittsamt skede.

Smittspårning bland barn och elever i förskola, skola och i fritidsmiljö

Ett syfte med testning och i sin tur smittspårning av covid-19 hos barn och unga är att identifiera smitta i ett tidigt skede för att stoppa vidare smittspridning och utbrott.

Vid smittspårning av elever i skol/fritidsmiljö görs en individuell bedömning för att avgöra vilka nära kontakter som ska inkluderas i smittspårningen och därmed testas. Det är skillnad mellan enstaka fall bland elever/personal som saknar koppling till varandra förutom att de går på samma skola och när det går att se en tydlig koppling mellan flera fall på skolan, dvs ett utbrott. Dessa situationer hanteras därför på olika sätt. Huvudmannen utför en kartläggning

med stöd av Folkhälsomyndighetens dokument Frågor att ta ställning till inför kontakt med regionens smittskydds-enhet, [Hantering av covid-19 i skolmiljö](#).

Bedöms smittspridningen ha kunnat ske inom skolan eller inom en fritidsverksamhet kontaktas Smittskydds-enheten i Kalmar län, alternativt annan samordnande aktör, till exempel i kommunen, som då är smittspårningsansvarig.

Elever i högstadie- och gymnasieålder

För högstadie- och gymnasieelever gäller nu en generell rekommendation att provta sig om man är en asymtomatisk närlkontakt. Rekommendationen gäller såväl skola som fritid.

- Alla kontakter med symptom ska stanna hemma och testa sig.
- Alla asymtomatiska nära kontakter uppmanas att testa sig direkt samt dag 5.
- Om mer än 7 dagar gått sedan senaste nära kontakt rekommenderas ingen testning.
- I väntan på provsvar rekommenderas de asymtomatiska nära kontakterna att fortsätta gå till skolan men inte delta i fritidsaktiviteter utanför skolan.

Elever i förskoleklass samt i låg- och mellanstadieålder

Barn från förskoleklass och uppåt som har symptom ska stanna hemma och rekommenderas att testas för covid-19. **Testning av symptomfria nära kontakter övervägs efter individuell bedömning gjord av ansvarig smittspårare.** I väntan på provsvar rekommenderas asymtomatiska barn fortsätta gå till skolan och fritidshem men inte delta i fritidsaktiviteter utanför skolan. I de fall det finns beslut om distansundervisning ska eleverna följa den rekommendationen.

Barn i förskola

Barn yngre än 6 år bör i första hand vara hemma vid symptom. I vissa fall kan provtagning av barn övervägas efter diskussion med smittskydds-enheten/smittspårare, till exempel om ett bekräftat fall i verksamheten misstänks ha spridit smitta till flera barn som insjuknat. Vid misstanke om att covid-19 spridits i en verksamhet där barn yngre än 6 år vistas rekommenderas en genomgång av rutiner för att säkerställa att barn med symptom inte närvarar. I de fall det finns ett bekräftat indexfall i familjen ska barnet vara hemma med förhållningsregler men behöver inte testas rutinmässigt.

Skolpersonal

Testning sker enligt rekommendationen under punkt 4 ovan.

Provtagning av barn

Barn och unga i alla åldrar rekommenderas i första hand provtagning via egenprovtagning med hjälp av sin vårdnadshavare, se 1177.se. Där detta medför svårigheter kan provtagning ske på närmaste hälsocentral.

Rekommendationer vid smittspårning av covid-19

Bedömning av nära kontakt

Graden av exponering är en viktig del av bedömningen när man tar ställning till vilka kontakter i en smittspårning som ska provtas och vilka instruktioner som ges för att förebygga smitta.

För covid-19 är följande faktorer viktiga för exponeringsgraden:

- Kontakt inomhus eller utomhus? Smittrisker är betydligt större vid kontakter inomhus.
- Fysiskt avstånd vid kontakttillfället? Risken ökar vid avstånd mindre än 2 meter.
- Tidslängd för kontakten? Vid nära kontakt längre än 15 minuter ökar risken betydligt.

Som en tumregel räknas en närkontakt som någon man träffat på mindre än 2 meters avstånd under sammanlagt minst **15 minuter** under ett dygn. ([Contact tracing: Public health management of persons, including healthcare workers, having had contact with COVID-19 cases in the European Union - second update](#)) Det kan dock vara relevant att frångå denna efter individuell bedömning.

En nära kontakt utan symtom som fått ett positivt testresultat med antigen test är ett misstänkt fall av covid-19 och ska delges förhållningsregler. Observera att nära kontakter utan symtom blir bekräftade fall först vid förekomst av positivt PCR-test.

Tidsperiod för smittspårning

Smittspårningen omfattar normalt nära kontakter som indexfallet hade **48 timmar innan hen fick symtom**, och under den period då hen bedöms vara smittsam, exempelvis till och med 7 dagar efter symtomdebuten för en person som inte behövt vårdas inlagd på sjukhus, se Smittsamhetsbedömning ([Vägledning om kriterier för bedömning av smittfrihet vid covid-19](#)). Smittspårning sker **från och med provtagningsdatum för asymtomatiska fall**.

Internationell smittspårning

Folkhälsomyndigheten ansvarar för att koordinera och initiera den internationella smittspårningen i Sverige. Tills vidare bedöms värdet av internationell smittspårning av covid-19 på flyg som mycket lågt. Om Folkhälsomyndigheten får relevant information från internationella nätverk om exponerade svenskar vidarebefordras den till smittskydds enheten i regionen där personen är folkbokförd, för vidare bedömning och hantering.

Smittskydds enheten kan kontakta Folkhälsomyndighetens tjänsteman i beredskap (TiB) om enheten **identifierar indexfall som har rest utomlands medan de befann sig i smittsam fas, och då exponerat kontakter som är möjliga att identifiera** (t.ex. på flyg eller hotell). TiB initierar smittspårning utifrån en individuell bedömning.

En förutsättning för att initiera smittspårning är att exponerade personer kan nå av informationen inom 7 dagar från exponeringstillfället vilket i praktiken innebär att TiB endast behöver kontaktas om resan skett under de senaste 5 dagarna.

Om indexfallet hjälper till med kontakterna

I vissa fall kan den som ansvarar för smittspårningen överlämna till indexfallet att själv kontakta vissa eller alla de personer som kan ha smittats för att ge dem relevant information och en uppmaning om att låta sig testas om de får symtom på covid-19. Detta liknar förfarandet med en egenvårdsbedömning enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd ([SOSFS 2009:6](#)) om egenvård.

Förutsättningar för detta är att:

- överlämnandet bedöms lämpligt
- indexfallet gått med på att kontakta sina kontakter
- smittspårningen kan genomföras minst lika skyndsamt som annars
- bedömningen av vem som ska kontaktas ligger kvar på smittspåraren

Ett effektivt sätt att förmedla information till de som kan ha exponerats kan vara att den smittspårningsansvarige överlämnar skriftlig information som indexfallet vidarebefordrar. Den skriftliga informationen kan bland annat innehålla en underrättelse om att personen kan ha smittats, en underrättelse om skyldigheten att söka läkare för undersökning, information om covid-19, och information om hur hen undviker att smitta andra.

Observera att den som ansvarar för smittspårningen fortfarande har ansvar för att kunna följa upp att de misstänkta kontakterna verkligen har fått informationen från indexfallet. Detta inkluderar en validerad struktur så att indexfallet kan bekräfta att hen har informerat sina kontakter. Ytterst ansvarig för smittspårningsarbetet är verksamhetschefen i den verksamhet där behandlande läkare finns. Verksamheten som utför smittspårning behöver ha de rutiner och processer som krävs för att kunna följa upp smittspårningsarbetet.

[Till dig som kan ha blivit utsatt för smitta av covid-19 - 1177 Vårdguiden](#) delas ut till kontakterna.

Smittfrihet

Bedömning av smittfrihet sker enligt [Vägledning om kriterier för bedömning av smittfrihet vid covid-19](#).

Instruktioner i samband med smittspårning

Om indexfallet inte kan fullgöra eller av andra skäl inte fullgör sina skyldigheter i samband med smittspårning är det möjligt för smittskyddsläkaren att enligt bestämmelse i 10 kap 2 § OSL lämna ut även sådana uppgifter som är skyddade av sekretess. Detta stadgande får dock bara tillämpas restriktivt.

Smittskyddsläkaren	Webbplats Ltkalmar.se/smittskydd	E-post smittskydd@regionkalmar.se	
Postadress Smittskydd och Vårdhygien Länssjukhuset 391 85 Kalmar	Besöksadress Hus 17, plan 2 Länssjukhuset Kalmar	Telefon 0480-448 252	Fax 0480-845 31

Barn i alla åldrar kan testas för covid-19. Se [Vägledning för påvisning av pågående covid-19 hos barn och unga](#).

Förhållningsregler för misstänkta och konstaterade fall

Patient med konstaterad smitta av covid-19 ska få förhållningsregler och information om skyddsplikt, liksom person som är hushållskontakt till indexpatient och därmed misstänkt fall. Se [Smittskyddsläkarföreningens smittskyddsblad för covid-19 och för hushållskontakter](#). Följ instruktionen i [Behandlande läkares skyldigheter vid bekräftat fall av covid-19](#).

Instruktion till personer som exponerats och har symtom

Personer som har exponerats och har symtom ska stanna hemma och testning ska ske utan dröjsmål. I väntan på provsvar ska personen utgå från att hen är smittad, dvs. stanna hemma och undvika nära kontakter i den mån det går samt vara noga med hygien för att undvika att andra utsätts för smittrisk. Mer information finns i Folkhälsomyndigheten föreskrifter och allmänna råd om allas ansvar för att förhindra smitta av covid-19 (HSLF-FS 2020:12). Exponerade personer ska få informationen [Till dig som kan ha blivit utsatt för smitta av covid-19 - 1177 Vårdguiden](#).

Instruktioner till personer som exponerats men inte har symtom

Den som blivit exponerad och identifierad som nära kontakt till ett indexfall men inte har symtom ska testa sig enligt avsnitt 4 ovan, tänka på att hen kan vara smittad och vara uppmärksam på tidiga och milda symtom under hela inkubationstiden (2–14 dagar, vanligast 5 dagar). Vid första symtom ska personen agera enligt ovan beskrivning för symtomatiska kontakter. I de fall det är möjligt bör de också arbeta hemifrån. De bör även undvika nära kontakt med andra människor under hela inkubationstiden. Exponerade personer ska få informationen [Till dig som kan ha blivit utsatt för smitta av covid-19 - 1177 Vårdguiden](#). Särskilda regler gäller för hushållskontakter, se ovan.

Tidigare bekräftade fall, serologi, vaccination och smittspårning

I smittspårningen kan man i regel undanta personer vilka **det senaste halvåret** har haft covid-19 som bekräftats med PCR-test eller antigen test. Om antikroppar påvisats gäller i regel undantaget ett halvår från infektionstillfället. Det är viktigt att testet som använts för att påvisa antikroppar håller rekommenderad prestanda ([Vägledning för antikroppspåvisning](#)). *Vid symtom ska personen dock stanna hemma*. För personer som är immunsupprimerade gäller inte detta undantag.

Asymtomatiska personer som eller är fullvaccinerade för minst två veckor sedan undantas generellt från smittspårning. Den vaccinerade som identifieras som hushållskontakt till ett indexfall eller testas som asymtomatiska närläkare till ett indexfall

Smittskyddsläkaren	Webbplats Ltkalmar.se/smittskydd	E-post smittskydd@regionkalmar.se	
Postadress Smittskydd och Vårdhygien Länssjukhuset 391 85 Kalmar	Besöksadress Hus 17, plan 2 Länssjukhuset Kalmar	Telefon 0480-448 252	Fax 0480-845 31

rekommenderas inte generellt att få förhållningsregler. Undantaget gäller tills vidare. För vård- och omsorgspersonal gäller särskilda riktlinjer, [Vårdhygieniska riktlinjer covid-19 - Region Kalmar län \(ltkalmars.se\)](#)

Vaccinerade personer ska alltid stanna hemma och testa sig vid symtom. Personer som är både vaccinerade och är definierade som bekräftade fall det senaste halvåret rekommenderas att följa rutiner som för bekräftade fall.

Diagnoskoder

U07.1	Covid-19, virus påvisat
GD001	Anmälan enligt lag (utförd smittskyddsanmälan)
AV097	Smittspårning
Z20.8	Kontakt med och exponering för andra smittsamma sjukdomar
Z02.7	Utfärdande av vissa medicinska intyg (smittbärrpenning)
Z03.8B	Observation/utredning för misstänkt infektionssjukdom
Z29.0	Isolering (hemisolering)
Z86.1	Förekomst av antikroppar hos frisk person
ZV100	Åtgärd relaterad till covid-19

Referens

[Vägledning för smittspårning av covid-19](#), Folkhälsomyndigheten, version 14

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av
2021-06-16	Endast personer som är fullvaccinerade för minst två veckor sedan undantas från smittspårning.	LLS
2021-06-01	Lagt till avsnitt om falldefinition av misstänkt och bekräftat fall samt förtydligat detta på några ställen i texten. Uppdaterat avsnitt om inresa till Sverige.	LLS
2021-05-05	Ändring gällande distansundervisning för nära kontakter som går i gymnasium eller högskoleutbildning.	LLS
2021-05-03	Nya avsnitt om munskydd på arbetsplatser vid konstaterad smitta och om smittspårning av barn.	LLS
2021-04-20	Uppdaterat definitionen av nära kontakt. Vaccinerade undantas från smittspårning men vård- och omsorgspersonal följer vårdhygiens riktlinjer. Formulering om allvarliga symptom som kräver vård och behandling är borttagen i avsnittet om tidigare bekräftade fall; enbart immunsupprimerade undantas från undantaget om smittspårning.	LLS
2021-03-31	Rättat en mening som fallit bort under testning av hushållskontakter.	LLS
2021-03-23	Förtydligande avseende symptomfria elever som är närläkare.	LLS
2021-03-18	Större uppdatering baserad på Folkhälsomyndighetens uppdaterade vägledning. Det viktigaste rör smittspårning på arbetsplatser och sammankomster samt internationell smittspårning. Alla nära kontakter rekommenderas testning.	LLS
2021-02-23	Ändring smittsam fas 48 timmar före symptomdebut	PÅJ
2021-02-10	Alla länder nu riskländer, särskilda regler gäller efter utlandsresa. Hushållskontakter till utlandsresenärer räknas inte längre som misstänkta fall. Vaccinerade undantas inte från förhållningsregler eller smittspårning.	LLS
2021-01-27	Nya undantag för vissa resenärer och hushållskontakter som reser till Norge under stycket om riskländer för import av SARS-CoV-2	LLS
2021-01-12	Uppdaterat avsnittet om prioriterade miljöer för smittspårning samt riskländer för import av SARS-CoV-2	LLS
2021-01-04	Tillägg om smittspårning efter vistelse i Sydafrika	LLS
2020-12-22	Tillägg om smittspårning efter vissa utlandsvistelser	LLS
2020-12-14	Tillägg om positivt antigenresultat för covid-19 i falldefinitionen för anmälningspliktiga sjukdomar enligt smittskyddslagen Nytt stycke om provtagning av hushållskontakter	LLS
2020-12-01	Ändringar avseende hemisolering samt provtagning barn. Handläggning tidigare bekräftade fall, serologi och smittspårning.	LLS
2020-10-19	Större uppdatering baserad på Folkhälsomyndighetens uppdaterade vägledning, bland annat tillägg om hemisolering av hushållskontakter. Nytt avsnitt om diagnoskodning.	LLS
2020-07-24	Större uppdatering baserad på Folkhälsomyndighetens Vägledning för smittspårning	LLS
2020-06-26	Förtydligat avsnitt om utökad smittspårning och Smittspårningsenheten.	LLS
2020-06-23	Upprättande av dokument	Lisa Labbé Sandelin

Smittskyddsläkaren

Webbplats
Ltkalmar.se/smittskydd

E-post
smittskydd@regionkalmar.se

Postadress
Smittskydd och Vårdhygien
Länssjukhuset
391 85 Kalmar

Besöksadress
Hus 17, plan 2
Länssjukhuset
Kalmar

Telefon
0480-448 252

Fax
0480-845 31